

عنوان مقاله:

کاربست سیره در تفسیر قرآن کریم، مطالعه‌ی موردی تفسیر روح المعانی

محل انتشار:

دوفصلنامه تفسیرپژوهی، دوره 10، شماره 20 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 34

نویسنده‌گان:

فرشته تقی زاده چیمه - دانشجوی دکتری علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال، تهران، ایران

محمد رضا شاهروodi - دانشیار گروه علوم قرآن و حدیث دانشکده الهیات و معارف اسلامی دانشگاه تهران، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

کاربست سیره در تفسیر قرآن کریم در ارتباط با آیاتی که به طور مستقیم به سیره‌ی پیامبر (ص) مربوط می‌شود، از اصول تفسیر محسوب می‌گردد. به علاوه سیره باید در تبیین آیات دیگر نیز مورد توجه قرار گیرد؛ چرا که سیره، ابعادی از بیان لازم در تفسیر آیات را که دیگر مدارک از آرایه‌ی آن ناتوان اند، میسر می‌سازد. آن سان که شناخت سیره‌ی پیامبر (ص)، ما را از تحریفات معنوی و خرافات راه پاکته به ساحت قرآن و سردگرمی هایی که ممکن است در مقام شناخت و تفسیر قرآن با آن رویه رو شویم، رها می‌کند. در میان تفاسیری که به سیره‌ی پیامبر (ص) نیز عنایت داشته «روح المعانی» است که به عنوان یکی از منابع مهم تفسیری اهل سنت و در حکم دائرة المعارف تفسیری و جامع آراء پیشینیان در نظر گرفته می‌شود. اما به این مسئله که کاربست سیره در تفسیر روح المعانی تا چه حد به درستی صورت گرفته، تاکنون در مطالعات پیشین برداخته شده است؛ لذا در این پژوهش به شیوه‌ی توصیفی - تحلیلی و با مطالعه‌ی موردي، آیات تطهیر، مبالغه و شرح صدر که عدم توجه به سیره در فهم آن‌ها تفسیر ناقصی از این آیات ارائه می‌دهد، در روح المعانی مورد بررسی قرار گرفته و نتایج آن نشان می‌دهد که آلوسی با وجود عنایت به سیره‌ی پیامبر (ص)، شیوه‌ی علمی صحیحی در پیش نگرفته و علاوه بر گزینشی عمل کردن در بهره‌گیری از سیره با نگاه غیرجامع خود، تفسیری ناصحیح و غیرعلمی از این آیات ارائه کرده است.

کلمات کلیدی:

آلوسی، اصول تفسیر، روح المعانی، سیره‌ی پیامبر (ص)

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2038970>

